

Eelhinnang Kõrgessaare valla Suureranna küla Jüri maaüksuse detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkuse kohta

Käesolev eelhinnang keskkonnamõtjude olulisuse kohta on koostatud lähtuvalt Kõrgessaare valla Suureranna küla Jüri maaüksuse omaniku hr. Jüri Vain poolt Kõrgessaare Vallavalitsusele esitatud detailplaneeringu koostamise algatamise taotluse alusel. Nimetatud maaüksus paikneb Suureranna hoiuala territooriumil. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on muuta kehtivat detailplaneeringut abihoone ja ühe tuulegeneraatori püstitamiseks.

Vastavalt Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 33 alusel tuleb strateegilise planeerimisdokumendi (vastavalt KeHJS § 31 - detailplaneering) elluviimisega kaasnevat keskkonnamõju vajaduse korral hinnata siis, kui planeerimisdokumendiga kavandatakse tegevust, mille jaoks on vaja tegevusluba (vastavalt KeHJS § 7 - ehitusluba, kasutusluba), või on aluseks tegevusele, mis eeldatavalt avaldab Natura 2000 võrgustiku alale olulist mõju.

1. Eelhinnangu andmisel lähtutakse tegevuse ala ja selle lähiümbruse keskkonnaningimustest, nagu maakasutusest, alal esinevatest loodusvaradest, nende omadustest ja taastumisvõimest ning looduskeskkonna vastupanuvõimest. Keskkonna vastupanuvõime hindamisel lähtutakse eelkõige märgalade, randade ja kallaste, pinnavormide, metsade, kaitstavate loodusobjektide, sealhulgas Natura 2000 võrgustiku alade, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on juba ületatud, maareformi seaduse tähenduses tiheasutusega alade ning ajaloo-, kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest.

Detailplaneeringuga kavandatud planeeringualaks loetakse Suureranna küla Jüri maaüksust (katastritunnus 39201:001:1363); tegevusalaks, kus toimub peamine planeeritud tegevus, on planeeritava maaüksuse lõunaosa.

Planeeritav maaüksus on 9,70 ha suurune, maakasutuse katastrijärgne sihtotstarve 100% maatulundusmaa. Ca pool maaüksusest piirneb merega, maapind tegevusalal on lauge, enamuse maa-alast on lage. Piirnevate maaüksuste maakasutuse sihtotstarve on maatulundusmaa, lähimad hoonestatud maa-alad paiknevad planeeritavast maa-alast ca 1 kilomeetri kaugusel.

Maaüksus paikneb täies ulatuses Suureranna hoiualal. Suureranna hoiuala on kaitse alla võetud Vabariigi Valitsuse 8.septembri 2005. a määrusega nr 233, mille kohaselt on Suureranna hoiuala kaitse-eesmärkideks EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide – rannaniitude (1630*), kuivade nõmmede (4030), kadastike (5130), lubjavaesel mullal esinevate liigirikaste niitude (6270*), niiskuslembeste kõrgrohustute (6530*), liigirikaste madalsoode (7230) ja puiskarjamaade (9070) – kaitse. Jüri kinnistul on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpidest inventeeritud rannaniidud ja kadastikud.

Kõrgessaare valla üldplaneering planeeritava maaüksuse maakasutuse juhtfunktsiooni osas ettekirjutusi ei tee, tegu on nn valge alaga.

Võttes aluseks Maa-ameti kaardirakenduse põhikaardi, mis pärineb aastast 2001, ja võrreldes seda 2008 aastal tehtud ortofotodega tegevusalal, võib öelda, et rannajoon ja ranniku lähiümbrus on aastate jooksul püsinud suurte muutusteta ning ranna, pinnavormide jms looduslike näitajate vastupanuvõime on suur.

2. Eelhinnangu andmisel lähtutakse tegevuse iseloomust, kaasa arvatud selle tehnoloogiline tase, loodusvarade kasutamine, jäätme- ja energiamahukus, ning lähipiirkonna teistest tegevustest.

Vastavalt Kõrgessaare Vallavalitsusele esitatud detailplaneeringu koostamise algatamise taotluse ja selle lisade alusel ning lähtuvalt vallavalitsuse seisukohast, on kavandatava detailplaneeringu koostamise eesmärkideks kehtiva detailplaneeringuga (DAGOpen OÜ Projektbüroo töö nr 04-72, kehtestatud Kõrgessaare Vallavalitsuse 22.august 2004 korraldusega nr 271) määratud ehitusõiguse ning hoonestusala muutmise ja Läänemere ehituskeeluvööndi vähendamine abihoone püstitamiseks, majapidamise elektrivarustuse tarbeks kuni 2 kW võimsusega elektrigeneraatori püstitamine ning maaüksuse jagamine elamumaa ja maatulundusmaa maaüksusteks.

Hoone postvundamendi, vajadusel veetrassi, tuulgeneraatori vundamendi ja maakaabelliini rajamisel tuleb teostada kaevetöid võimalikult vähesel määral, vajalike tööde teostamiseks on võimalik kasutada väikese massiga ehitusmasinaid, mis avaldavad keskkonnale võimalikult vähest ajutist mõju. Tuulegeneraatori püstitamiseks ja elektrivarustuse rajamiseks teostakse kaevetöid tuulegeneraatori asupaigas ja maakaabelliini trassil generaatorist hooneteni, toimub tuulegeneraatori betoonaluse rajamine ja tuulegeneraatori montaaž. Abihoone rajatakse postvundamentidele, hoone on võimalik püstitada ilma suuremate ehitusmasinate abita.

Eeldatavalt jäätmete hulk võrreldes olemasolevaga situatsiooniga ei suurene, peamiselt tekib olmejäätmeid, mis tuleb sorteerida ja anda üle jäätmekäitlejatele. Kõikide ehitiste rajamise eelselt tuleb valida sobilikud asukohad, mis oleks väikseima keskkonnamõjuga (nt asukohad, kus kadastikke vahetus läheduses ei ole).

3. Eelhinnangu andmisel lähtutakse tegevusega kaasnevatest tagajärgedest, nagu vee, pinnase või õhu saastatus, jäätmeteke, müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn.

Abihoone püstitamine muudab vähesel määral hoonestusala hoonestusmahtu ja maaüksuse visuaalset mõju. Kuna tegu on abihoonega, siis on see olemasolevast elamust mahult väiksem ja madalam ja ei hakka ümbritsevas keskkonnas domineerima. Abihoone rajamine puurkaevu peale annab võimaluse paremini kaitsta puurkaevu reostuse eest ning paigutada vajalikud veesüsteemi seadmed ilmastikukindlasse hoonesse. Abihoone rajamine ei suurenda vee, pinnase või õhu saastatust, müra, vibratsiooni, valgust, soojust, kiirgust ega lõhna.

Tuulegeneraatori püstitamine olemasoleva hoonestuse lähedale olukorras, kus lähim võimalik jaotusvõrgu liitumispunkt asub kilomeetreid eemal, on sobivaim keskkonnaga arvestav lahendus elektrienergia saamiseks. Tuulegeneraatori asukoht tuleb valida võimalikult vähese keskkonnamõjuga kohale. Tuulegeneraator võib vähesel määral tekitada vibratsiooni ja müra tuulegeneraatori lähipiirkonnas. Ühe tuulegeneraatori paiknemine ei domineeri visuaalselt ümbritsevas keskkonnas, tuulegeneraatori püstitamine ei suurenda vee, pinnase või õhu saastet, valgust, soojust, kiirgust ega lõhna.

Abihoone ja tuulegeneraatori rajamine ei suurenda jäätmete teket.

4. Eelhinnangu andmisel lähtutakse tegevusega kaasnevate avariolukordade esinemise võimalikkusest.

Võimalus avariolukordade tekkeks on minimaalne:

- ehitiste püstitamise perioodil võib seadmetel tekkida tehniline rike, mille käigus võib õli või kütus sattuda pinnasesse. Rikete vältimiseks tuleb kasutada

kaasaegseid ja töökorras seadmeid.

- puurkaevu kasutamisel võib puurauku sattuda reostus, mille tulemusena muutub puurkaevu vesi ajutiselt või alaliselt kasutuskõlbmatuks, olenevalt reostuse suurusest võib see avaldada mõju ka põhjaveele. Reostuse vältimiseks tuleb puurkaev rajada vastavalt nõuetele, takistada kõrvalistel isikutel juurdepääs veesüsteemi seadmetele ja puuraugule.

- tuulegeneraatori seadistamisel või kasutamisel võib tekkida tehniline rike, mille tulemusena võib viga saada seadme paigaldaja, kinnistu valdaja või muu kodanik. Rikke vältimiseks tuleb kasutada vaid uusi seadmeid (kasutatud tuuleenergiaseadmete kasutamine ei ole lubatud ka koostatava Kõrgessaare valla üldplaneeringu teemaplaneeringuga), regulaarselt seadmeid hooldada vastava ala spetsialistide poolt ning vajadusel piirata tuulegeneraatori lähiümbrus aiaga.

5. Eelhinnangu andmisel lähtutakse kavandatava tegevuse eeldatavast mõjust Natura 2000 võrgustiku alale või mõnele muule kaitstavale loodusobjektile.

Jüri kinnistul on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide inventeeritud rannaniidud ja kadastikud. Kui abihoone, tuulegeneraatori ja elektri maakaabelliini asukohavalikud on kaalutletud ja valitud lähtuvalt kadastike ning rannaniitude paiknemisest, siis on eeldatav kavandatava tegevuse mõju Suureranna hoiualale võimalikult väike ja eeldatavalt lühiajaline. Abihoone püstitamine olemasolevale aiaga piiratud õuealale ei oma eeldatavalt mõju kadastikele ja rannaniitudele.

Tuulegeneraatori ja elektri maakaabelliini rajamine olemasoleva juurdepääsutee serva ja lähiümbrusesse eeldatavalt omab väikseimat või ei oma üldse mõju tegevusalas paiknevatele kadastikele ja rannaniitudele.

6. Eelhinnangu andmisel lähtutakse võimaliku kaasneva mõju suurusest, ruumilisest ulatusest, kestusest, sagedusest ja pöörduvusest, toimest, kumulatiivsusest ja piiriülesest mõjust ning mõju ilmnemise tõenäosusest.

Abihoone ja tuulegeneraatori püstitamine võib eelkõige mõjutada tegevusala keskkonda hoonestuse lähiümbruses, kuid selle mõju kaugemale ulatuda ei saa. Võimalik mõju on eelkõige ajutise iseloomuga ja arvestades tänapäevase tehnika võimalustest, suhteliselt väikese tõenäosusega.

Lähtudes eeltoodust, on Kõrgessaare Vallavolikogu seisukohal, et keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine Kõrgessaare valla Suureranna küla Jüri kinnistul abihoone ja tuulegeneraatori püstitamiseks ei ole vajalik.

Aili Küttim
Vallavolikogu esimees